

KATOLIŠKI MISIJOVI

LAS MISIONES CATOLICAS

JULIO

1975

JULIJ

DECLARACIONES DEL EPISCOPADO DE ZAIRE

(DE "CRITERIO", BUENOS AIRES, MARZO DE 1975)

(Continuación.)

3. Orientación de una pastoral nueva

Como consecuencia de ese estado de hecho que prevalece cada día más, el episcopado se ha visto llevado a interrogarse y a buscar las vías de una pastoral nueva para la Iglesia de Zaire, que se desprenderá de las estructuras de las obras temporales, y deberá entregar el mensaje evangélico únicamente a través del testimonio de su ser y el de los cristianos que se comprometen individualmente, insertándose en los diversos sectores de actividad del desarrollo nacional.

II. - CONSECUENCIAS PRACTICAS

Como consecuencia de la situación que se le hace actualmente a la Iglesia del Zaire en el seno de la sociedad global, en particular la dificultad del diálogo con las autoridades componentes, el episcopado del Zaire estima, en conciencia, que debe tomar la siguiente posición con respecto a su inserción en la marcha general del país, especialmente en lo que se refiere a las obras que contribuyen al equipamiento y al desarrollo del país, en las cuales la Iglesia ha estado comprometida hasta el presente.

A) Obra escolar

A causa de la estatización de las escuelas y más particularmente de la supresión del sistema de la enseñanza nacional católica:

1. El episcopado del Zaire toma conocimiento de la supresión, con fecha 30 de diciembre, del sistema nacional católico.

En consecuencia, el episcopado declara que en lo que concierne a la dirección y administración de las escuelas confiscadas por el Estado, la Iglesia católica se desprende de toda obligación contractual frente al Estado y los ciudadanos considerados individualmente.

El personal eclesiástico y religioso no puede continuar asumiendo tareas de dirección y administración más que por suplencia y hasta el fin del año escolar en curso.

2. El episcopado toma igualmente conocimiento de la supresión en las escuelas del Estado del curso de religión. En consecuencia declara que retira de las escuelas todos los profesores de religión, eclesiásticos y religiosos, para destinarlos a una catequesis extra-escolar.

3. En cuanto a los profesores de religión laicos, podrán continuar asegurando la enseñanza en otras ramas, según su competencia.

4. De todas maneras, ningún docente o alumno católico puede renegar ni fingir renegar de su fe en Jesucristo: "El que me negare delante de los hombres, a mí vez —dice Cristo— lo negaré delante de mi Padre que está en los cielos" (Mt. 10, 33).

5. En lo que respecta a los eclesiásticos y religiosos que enseñan en otras ramas que no es la enseñanza de la religión, podrán continuar aportando su concurso a título personal, individual, si, de conformidad con la garantía que nos ha dado el presidente de la República el 14 de enero de 1975, en la gestión los responsables respetan su estatuto propio y no les imponen ninguna doctrina contraria a su fe.

(Sigue.)

KONEC MISIJONOV?

Danes je vedno bolj upoštevano načelo: misijon mora umreti, da bo zaživela krajevna cerkev. To je tudi cilj misijonskega dela: dati življenje mladi cerkvi in jo usposobiti za samostojno življenje. Če je ta cilj dosežen, potem naj misijonarji prepuste mlado Cerkev domačinom, ki so za to že usposobljeni, in gredo spet na novo gradit tja, kjer je ledina še nezorana.

Še več: tudi mlade cerkve morajo na misijonsko delo. Če je bil na drugem vatikanskem koncilu tako močno poudarjen stavek: vsa Cerkev je misijonarska, potem mora biti misijonarska vsaka celica, torej tudi mlada krajevna cerkev. In v svojem kraju naj bi misijonsko delo prevzeli misijonarji, ki že prihajajo iz teh mladih cerkva.

V tem smislu je rekel na svojem obisku v Afriki Pavel VI.: „Odslej boste Afrikanci svoji lastni misijonarji. Pomoč, ki vam bo prihajala od drugod, je seveda vam še potrebna. Sprejmite to pomoč z ljubeznijo in spoštovanjem in pametno jo vključite v svoje pastoralno delo.“

Te besede so izzvale komentarje. Med njimi tudi prenagljene: češ da iz krščanskih dežel misijonarjev Afrika več ne potrebuje. Afriški škofje so bolj realni in to pomoč nujno prosijo. In isti Pavel VI. je prosil za izdatno in takojšnjo pomoč Afriki.

Gotovo pa prehajamo v prehodno dobo, ko se ves misijonski svet iz misijonarskega področja spreminja v svet mladih cerkva. Lepo je to izrazil p. Arrupé, general jezuitov: „Prvo stran evangelizacije Afrike so popisali skoraj izključno neafriški misijonarji. Drugo stran, katero pišemo danes, bodo v skupnem sodelovanju pisali eni in drugi. Tretjo stran pa bodo v bodočnosti pisali Afričani sami.“

V bodočnosti, ne še danes.

Malo je treba poznati misijonsko „geografijo“, pa človek ve, kako je prenagljena sodba: misijona je konec. Nekdanjega misijona, ki so ga na kakem ozemlju imeli v zakupu posamezni redovi, je konec. Nova doba nujno zahteva, da tudi misijonarji čim hitreje pomagajo domačim cerkvam na noge in jih osamosvoje. A da bi bil ves misijonski svet že na to pripravljen, more reči samo tisti, ki misijonskega položaje ne pozna. Prišel pa bo čas, ko bo tudi ta način skupnega misijonskega dela tujih in domačih misijonarjev dosegel svojo dozorelost. Kdaj? Ponekod prej, drugod kasneje. To je v vednosti božje Previdnosti. Mi samo ne smemo prehitovati božjih korakov in ne narekovati Svetemu Duhu svojih prenagljenih načrtov, pač pa spoznavati znamenja časov. In ni dvoma, da je prav zdaj čas hitrega in intenzivnega dela. Zato je čas misijonarjev, tudi tujih misijonarjev. Če zamudimo uro, bodo zanamci tarnali nad nami, kot mi obžalujemo zamujeno uro v 17. stoletju.

FS

SONET POD JAPONSKIMI BORI

(Naključje, del načrta Božje Previdnosti, je tako nanese, da me je Japonski prijatelj povedel iz radovednosti na Pokopališče Tujcev visoko nad pristaniščem Kóbe v Zahodni Japonski, v osrčju gore Futátabi-Jáma, skrite pod samimi bori. Hodeč med grobovi sem naenkrat zagledal belo ploščo s preprostim napisom: „Sister (sestra) Benjamína Kardinar, d. (umrla) 1974...“ Spremljevalec še danes ne ve, zakaj sem bil naenkrat postal; saj je bila nagrobna plošča čisto brez posebnosti.)

Nekoč si nam pela, a zdaj so ti bori
nad Tvojim pepelom prevzeli sonet,
in v zloge povežejo skale na gori,
morjá srebrnino, modrikasti svet.

Nekoč si ljubeč za uboge trpela,
in Tvoje solze se v potokih iskré,
s prozorno svetlobo rubinov Razpela
rumene prstí razpokline hladé.

Oj, sestrica bela, kako si zdaj srečna!
Kako se vsi dnevi pleto v mozaik —
pod prsti Moža s Kontinenta Vstajenja!
Kako že pri veri zaznavamo lik!

V ljubezni
se naše življenje začinja.
V ljubezni ni smrti.
Ljubezen bo večna.

VLADIMIR KOS

PETDESETLETNICA URSULINK NA TAJSKEM

Tajska stopa v osredje. Ne zaradi svoje lepote, ne zaradi svoje vernosti (skoraj v celoti je budistična), zaradi svojih številnih menihov in ne zaradi ljubeznive kraljevske družine. Tajska stopa v ospredje zaradi meje na Laos in Kambodžo in zaradi vprašanja: je zdaj na vrsti Tajska?

Tudi uršulinke, ki so pravkar slavile petdesetletnico prihoda v Siam, ki se danes imenuje Tailandija ali Tajska, se vprašujejo: bo pol stoletja trdega pionirskega dela konec?

Da, petdeset let je minilo, ko so prišle prve uršulinke na zemljo templjev. In med štirimi prvimi sta bili dve slovenski: Rafaela Vurnik in Ksaverija Pirc. M. Rafaela je zdaj in že dolgo na generalatu uršulink v Rimu. Ksaverija Pirc pa je še vedno na Tajski. In njej kot starosti med sestrami, saj ima 80 let, ki jih ji nihče ne more prisoditi, so naložili nalogo, naj na podlagi spominov in dokumentov napiše zgodovino polstoletnega dela uršulink. Z veseljem se je lotila dela in z vso natančnostjo je dovršila in generalatu predložila 80 strani obsegajočo knjigo. Lahko rečemo knjigo. Tako jo imenuje tudi ekscerpt, ki ga je na podlagi njenega spisa objavil redovni notranji list, izdan v razmnoženini letos januarja kot prva številka v angleščini pisanega mesečnika „Inter Ursuline News“.

Iz tega uršulinskega mesečnika povzemamo tudi za Katoliške misijone pestro zgodovino polstoletnega dela. Nekoliko Slovenci že poznamo to zgodovino iz slovenske knjige Ksaverije Pirc, ki je izšla pred leti pod naslovom: „Skoraj 50 let v misijonih.“

A Katoliški misijoni ne morejo mimo jubileja, saj sta ne samo Ksaverija Pirc in Rafaela Vurnik vpleteni v to zgodovino, ampak tudi še naša tretja slovenska misijonarka: Frančiška Novak.

Nenavaden začetek.

Kanadske uršulinke so imele postojanko v Swatovu, na Kitajskem. Želele so se priključiti rimski zvezi uršulink in zato zaprosile za nekaj sester. Odzvale so se in generalat je hotel zvedeti za prostovoljke. Veliko se jih je prijavilo. Izbrane so bile štiri: Belgijka Terezija Mertens, Francozinja Agnes Delattre in dve Slovenki: Rafaela Vurnik in Ksaverija Pirc.

Predno so misijonarke odpotovale, sta načrt spremenila dva razloga: na Kitajskem nemiri, prekucije, iz Siam pa je prišla prošnja apostolskega vikarja, naj pošljejo sester za delo na kitajski župniji. Padla je odločitev: v Bangkok greste.

O Siamu sestre niso imele pojma. Zato so se previdno pripravile: v svojih 43 kovčkih so imele tudi sveče, da bo luč ob mračnih večerih. Niso potovale z letalom, ampak z ladjo. Na Cejlonu jih je v uršulinskem samostanu, kamor so se med potom zatekle, čakalo pismo iz Swatova: prednica na spremembo ne pristane, priti morajo v Swatcv. Torej ne Siam, ampak Kitajska.

Poromala je brzojavka v Rim: Siam ali Swatov, odgovor v Singapur. V Singapuru je že čakal odgovor z eno samo besedo: Bangkok. Poleg tropske vročine prvi pozdravi rojev komarjev, eno sestro je celo podgana ugriznila. Pa je bilo vse veselo in so se z ladjo peljale v Bangkok in doživele na poti tak vihar, da ga nobena od njih ni in ne bo pozabila.

Začele so res v Bangkoku. Prvo učenje jezikov, takoj epidemija tifusa, le s. Agnes ji je ušla. In zdaj so učiteljice uršulinke dobile „poklicne naloge“ od kitajskega župnika: kuhajo naj za misijonarje, perejo perilo, delajo sveče za cerkev, skrbе za cerkveno perilo. S. Terezija je morala v Indonezijo, spremljala jo je s. Ksaverija. Rim je bil preplašen in je zaprosil predstojnico iz Swatova, da pogleda, kaj se dogaja v Bangkoku. Pa kako rada je šla in za protiuslugo zahtevala vsaj eno od štirih sester. Dobila jo je: s. Ksaverija Pirc. Težko je bilo slovo, čeprav so bile v stiski. Kot ena družina so jo preživljale z „misijonarskim“ nasmeškom in pogumom. A za dve leti, tako je bilo rečeno, je s. Ksaverija odšla. Ostala pa je s. Rafaela Vurnik in začela organizirati šolstvo. S. Terezija je bila predstojnica. S. Agnes je poučevala verouk. Začetek je bil storjen. V dveh letih so že imele 125 učencev.

Hitra rast

Začele so prihajati nove misijonarke. Tudi s. Ksaverija se je vrnila. Ponjo je šla 1933. naravnost v Swatcv s. Marija Simons. Za našo misijonarko nova naloga: morala se je poleg kitajščine učiti tajsko. S. Rafaela je bila do tedaj v tajščini najbolj veščica, zato ji je bilo zaupano šolstvo. A za postojanko je znanje kitajščine s. Ksaverije bilo dragoceno, saj so živele sredi kolonije Kitajcev.

Na željo apostolskega vikarja so uršulinke ustanovile gimnazijo Mater Dei, ki jo poznamo iz tolikih pisem naših misijonark. Delc se je hitro širilo in misijonarke so prihajale iz Evrope in Amerike. Zavod Mater Dei je postal slaven, saj je bilo vsakemu zagotovljeno, da se nauči v tem zavodu tajsko, angleško in francosko in vzgoja je trajala od otroškega vrta do konca srednje šole. Ni čuda, da so navalili v šolo

Svetemu očetu Pavlu VI. se je poklonil tajski nadškof

predvsem otroci cdličnih ljudi, tako tudi oba kraljevska princa, ki sta potem postala siamska kralja in je eden še zdaj.

Ne samo Bangkok. Sestre so šle na sever v Čiengmaj in tam ustanovile drug šolski center: Regina Coeli. Tudi ta šola je zaslovela.

Ko so uršulinke leta 1935 praznovale štiristo letnico ustanovitve reda, je pri maši pelo 120 učenk gregorijansko mašč, skoro vse so bile budistke. Leta 1937 so dobile uradno vladno dovoljenje. In naslednje

leto je kralj sam s svojim obiskom počastil zavod Mater Dei. Ne le priznanje, zagotovljen je bil sleves.

Sestre so se izmenjavale: Bangkok, Čiengmaj, Swatov, Java. Prihajale so nove in nove moči. Naša slovenska misijonarka s. Rafaela Vurnik pa je bila imenovana za predstojnico uršulinskih misijonov v Siamu in na Kitajskem, istočasno pa je bila predstojnica obeh zavodov v Bangkoku in Čiengmaju (v razdalji 750 km).

Ko se je leta 1939 Siam spremenil v Tajsko, je Mater Dei poleg osnovne šole in srednje šole imela že tudi visokošolske tečaje za tiste, ki še niso mogle na univerzo. Vsega je bilo te 1939. leto 40 študentk. Ko so nastale napetosti med Siamom in Francijo, so morale leta 1940 odpotovati kar štiri francoske sestre na Javo. A po zaslugi dveh stebrov, naših slovenskih misijonark, je delo pogumno napredovalo.

Preizkušnje

Bile so ves čas. Poleg bolezni, odhodov, zamenjav, novih začetkov, je nastopila končno najhujša: druga svetovna vojna. Bil je usodni 8. december – slavni ali strašni Pearl Harbour. Japonska je že prej infiltrirala Siam. Vedno je bilo na kecki, ali bodo mogle obstati ameriške sestre.

Pričakovanje je prevpila nenavadna povodenj leta 1942. Voda je vdrla tudi v zavodske prostore Mater Dei. Do višine enega metra in pol. Škoda je bila neprecenljiva.

Za vodo so začele padati bombe, Nemir, preplah. Kljub temu je bilo leta 1943 500 učenk. Vse imajo pravico javnosti, ko diplomirajo, kot bi diplomirale na kateri koli državni šoli. A vendar: v času bombnih napadov je bilo prenevarno izpostavljeni toliko mladih življenj. Vrh tega: stavbe so bile lesene. Misijonarke so poiskale pri morju varnejši prostor, v Hua Hin.

Bilo je 5. junija 1944. Praznik. Večina učenk in sester je bila v Hua Hinu. Nekaj sester v Mater Dei v Bangkoku je bilo v kapeli – imele so izpostavljeno Najsvetejše in molile. Le ena sestra je poučevala dve učenki v razredu. Zatulila je sirena. Ta edina sestra z učenkami se je hitro umaknila v zaklonišče. V kapeli se ni ganil nihče. Saj so sirene tolikokrat tulile. Toda ta dan je bomba padla in udarila v prostor, od koder so se pravkar umaknile sestra in gojenki. Nad glavami sestra v kapeli se je porušila streha. S. Rafaela je pogumno in dostojanstveno vzela monštranco, ostale sestre sveče in rože in so se umaknile v zavetje in tam nadaljevale češčenje. Poškodbe so bile velikanske. S tem dnem je zavod Mater Dei bil zaprt in vse delo uršulink se je nadaljevalo do konca vojne v Hua Hin. Kar je ostalo rabnega v Mater Dei, so zasedli Japanci.

S. Ksaverija Pirc O.S.U. ob svoji osemdesetletnici; stoji ob simbolu uršulink z napisom: „Naj služim“.

Vendar vojne je bilo konec. Japanci so se umaknili. In začelo se je novo življenje.

Novo življenje

Počasi se je z morja šola selila nazaj v Bangkok. Toda od dveh ustanoviteljic sta Bangkok zapustili dve: s. Rafaela je bila leta 1947 imenovana za generalno asistentko in ostala v Rimu, s. Terezija pa je leta 1949 umrla in imela triumfalen pogreb: 800 njenih tedanjih in bivših gojenk. Čez dve leti pa je umrl tudi apostolski delegat, ki je sestre poklical. Tako je ostala cd stebrov le s. Ksaverija Pirc.

Delo se je nadaljevalo. A ne samo v šoli. Uršulinke so cdprle noviciat

za domače poklice (1953) in dobile svojo lastno provinco oziroma vice-provinco (1955) in je izročile v vodstvo domačinki. s. Bunprachak Dardarananda. Leta 1956 ima Mater Dei že 1500 gojenk.

Na podrtijah je nastal lep zidan zavod Mater Dei. Ko je bil pri otvoritvi šolskega leta 1960 navzoč minister za prosveto, je med drugim dejal: „Skozi dolgo vrsto let ste dajale zdravo vzgojo v lesenih stavbah. Zdaj imate lepo šolo, toda upam, da bo vzgoja prav tako zdrava, kot je bila prej.“

Leta 1962 je bil zavodu dodan nov oddelek: preuniverzitetni študij: socialne vede. Vse šolsko delo je začelo dobivati to smer – bogati naj spoznajo in razumejo revščino okoli sebe. Ta preusmeritev je očitna v vseh, morda že stoletja starih šolskih ustanovah.

S. Ksaverija je kralja imela nekoč v vrtcu. Zdaj mu je leta 1963 ob priliki čestitk za njegov rojstni dan podarila dve sliki, svoje osebno delo. Odnosi med šolo in kraljevsko družino so zares pristrčni. Isto leto so v decembru sestre z učenkami nastopile na televiziji. Delo uršulink je vedno bolj poznano in spoštovano. Tudi sadovi niso majhni. Vsako leto več katoliških gojenk : 1959 - 309; 1960 - 320; 1962 - 331; 1964 - 393. Kaka četrтина vseh gojenk. Uvedle so sv. mašo v tajščini. Tudi velik dogodek. Kot vsa Cerkev, tudi uršulinski zavodi dobivajo vedno bolj tajsko obliko. S tem je tudi s strani domačinov večja odprtost. Zato je mogoče razumeti, da so se obnesli novi poizkusi tzv. verskih dni, ko se od jutra do večera odprta vrata obiskovalcem in sestre so na razpolago za verska vprašanja. Istočasno je za misijonarke vseh redov postal Mater Dei katehetski center. Dozidavajo se novi oddelki. Delo se širi. Ko je bila 1971 ob otvritvi novega oddelka navzoča princesa Kalayani, je vzkliknila: „Kako rada bi še enkrat tu začela prav od otroškega vrta navzgor.“

Na tisoče tajskih žena se ima zahvaliti za svojo vzgojo prav uršulinkam, ki so v svojih zavodih – tudi v težkih razmerah – zvesto opravljale svoje vzgojno delo. Petdeset uršulink, ki zdaj tvorijo tajsko provinco, pa hvaležno gleda na preteklo zgodovino, ki se je začela v Mater Dei in prav ta dem je še vedno srce province.

Teh nekaj podatkov smo povzeli iz povzetka zapiskov, ki jih je v svoji skrbnosti zbrala s. Ksaverija Pirc. Že samo ti bežni podatki dajo slutiti, koliko je bilo v vsem tem napornega in vztrajnega dela. Četudi bi se po polstoletnem delu zgodilo, da bi tuje misijonarke morale iti, seme, ki so ga vsejale v tisočih tajskih žena, bo živelo naprej. In upajmo, da bo živelo tudi delo zavodov, ki so jih ustvarile. In še bolj upamo, da bo živela – četudi v morebitnih preizkušnjah – tajska Cerkev.

Ob petdesetletnici trdega, pa uspešnega, blagoslovljenega dela v tajski deželi danes tamkajšnje uršulinke z negotovostjo gledajo v bodoč-

S. Ksaverija Pirc O.S.U. z nekaterimi gojenkami

nost, kakor razvidimo iz sledečega pisma naše s. Ksaverije Pirc z dne 5. junija letošnjega leta:

„Črni oblaki se zgrinjajo nad drago Tajsko.

V prvih dneh maja je bilo zasedanje tajske škofovske konference. 22. maja je tajski verski list "UDOMSARN" priobčil glavne točke zaključkov, ki so sledeče:

Na Tajskem je 9 škofij. Petim načeljujejo škofje tujih narodnosti: en Italijan, en Amerikanec, trije Francozi. Ti morajo biti nadomeščeni s Tajci. Ker je v teh petih škofijah večina duhovnikov-misijonarjev tujih narodnosti, morajo biti ti tudi nadomeščeni.

Zato naj tajske škofije izberejo med svojimi duhovniki spsobsne in jih pošljejo k tujerodnim škofom, po tri k vsakemu. Ti naj se uvajajo v delovanje škofij v vseh smereh. Pričnejo naj v maju leta 1976. V maju leta 1977 pa naj prevzamejo vso odgovornost Cerkve na Tajskem.

Škofovska konferenca tudi vzpodbuja župnijske svete, naj prevzamejo bolj in bolj odgovornost za bogoslužje, da v primerih odsotnosti duhovnika zamorejo nadomestiti slednjega v vsem, razen maše in spovedi. Škofovska konferenca priporoča še intenzivno versko življenje v družinah in povezanost družin iste župnije.

Če se nenadoma znese vihar nad to drago deželo, Cerkev ne bo popolnoma nepripravljena. Molite, bratje!”

S. Ksaverija Pirc deluje zdaj v zavodu Regina Mundi, tudi v Bangkoku. Tu je njena samostanska družina: 6 tajskih sester in dve inozemki.

MISIJONAR BERNIK SDB O SVOJEM MISIJONU

V koroškem slovenskem „Misijonskem listu“ z dne 4. maja tega leta je na prvem mestu objavljen razgovor uredništva z salezijanskim misijonarjem g. Pavlom Bernikom, ki se za nekaj mesecev mudi v domovini. Ker je sestavek lep pregled dosedanjega misijonarjevega 41 letnega življenja v misijonih, ga objavljamo tudi v našem listu, v branje večine naših naročnikov in kot dragocen donos k zgodovini slovenskega misijonskega dela.

Sestavek v „Misijonskem listu“ po uvodnih besedah stavlja misijonarju devet vprašanj, na katera misijonar Bernik jasno odgovarja.

Meseca marca, je obiskal nekatere naše župnije salezijanski misijonar Pavel Bernik, ki ga smemo šteti med staroste naših misijonarjev.

Nekaterim našim bralcem je že poznan po listu „Katoliški misijoni“.

Pred 20 leti se je zadnjič mudil na Koroškem. Obiskal je takrat predvsem Sele, in tam skupno z našimi salezijanskimi duhovniki vsejal seme za našo misijonsko akcijo, v podporo domačega duhovniškega naraščaja v misijonskih deželah.

Kar je iz takratne spodbude in pogumnega začetka zraslo, je očitviden dokaz, da ima vsako dobro v sebi moč razmaha in tiste duhovne razsežnosti, ki edina preoblikuje svet.

1. *Prosim, ali bi se malo predstavili našim bralcem.*

Sem misijonar iz Indije, Bernik Pavel, doma iz okolice škofje Loke na Gorenjskem, redovnik in duhovnik salezijanske družbe.

2. *Koliko časa že delujete v Indiji?*

Sedaj poteka že 41. leto, odkar sem se podal v to veliko azijsko državo, ki je bila tedaj še kolonija britanskega imperija. Seveda nisem ves ta čas misijonaril v ožjem smislu besede. Najprej sem še dovršil v Indiji sami višje šole in bogoslovje. Od leta 1944 sem pa tam kot duhovnik.

3. *Kakšno je pa bilo Vaše delovanje v Indiji v teh 31 letih duhovništva?*

Nekako 20 let sem deloval po redovniških in škofijskih semeniščih južno in severne Indije. Priznati moram, da sem bil včasih malo poparjen, ko sem se čutil privezanega za kateder in moral poučevati latinščino, grščino, filozofijo in bogoslovne vede. Pa si sedaj štejem v zadoščenje, da sem vsaj malo pripomogel k vzgoji domačih redovnikov in duhovnikov, od katerih sta dva tudi že škofa.

4. *Kakšen je pa sedaj Vaš delokrog v misijonih?*

V dobi zadnjih 11 let misijonarim na hribih severovzhodne Indije, ob meji z Burmo, malo pod Kitajsko. Prvotno je bilo tam le eno misijonsko ozemlje pokrajine Assam, ob zgornjem toku reke Brahmapu-

tre in po bližnjih hribih. V teku 50 let se je ta misijon tako lepo razvil, da je sedaj tam šest škofij s svojim nadškofom in okoli 300.000 vernikov. Jaz delujem v škofiji, ki se je zadnja odcepila od prejšnjih petih.

5. *Bi nam navedli, katera je ta škofija, njen obseg in število prebivalcev oziroma vernikov.*

Škofija, ki jo je Sv. stolica ustanovila leta 1973, se imenuje Kohima-Impal. Obsega ozemlje dveh gorskih držav Indijske Unije, to je Nagaland in Manipur. Površina obeh držav obsega skoraj 40.000 km² (pol Avstrije), prebivalcev je pa en milijon in pol. Od teh je 38 % kristjanov na splošno, katoličanov pa le 2 %, to je 39.000. – Protestantske baptistovske sekte so bili tam že pred 100 leti; katoliški misijon pa je imel svoje začetke pred 25 leti.

6. *Kakšni so pa ljudje, med katerimi delujete?*

V tej škofiji je okoli 40 hribovskih plemen ali ostankov plemen, ki se delijo v tri skupine: Naga, Kuki in Mizo. Za etnologe so ta ljudstva prava zagonetka. Njih način življenja je skoraj enak ali zelo sličen, jeziki pa ne. V prejšnjih časih so se veliko bojevali, največ med seboj, pleme zoper pleme, ali celo vas proti vasi. Zato so si zgradili vasi na vrh hribov in jih tudi obdali z zidom ali plotom. V vas je vodilo nekaj vrat, ki so jih vedno stražili. Sovražnikom so kratkoma posekali glave in jih pobesili po svojih hišah, v spomin zmage, da ne rečemo v okras. Angleži so jih nato imenovali „headrumters“ (lovci na glave). Prihod krščanstva in angleška oblast sta to navado odpravili; in to je tudi čudno, da imajo prav ti bojeviti ljudje kot svojo posebnost, gostoljubnost. Pri njih se človek res počuti kakor doma. Pri postrežbi gosta so tako, če še ne bolj pazljivi, kot najbolj civilizirani ljudje Evrope in Amerike.

7. *Kakšna je njih vera? Ali naletite na težave pri Vašem prizadevanju, da jih spreobrnete?*

Njih vera je animizem: vera v duhove. Sicer imajo pojem o Bogu, višjem in dobrem bitju in govorijo kot mi: če Bog da, če je božja volja, to ti dam vbočajme, a se k Njemu ne obračajo veliko. Njih glavna skrb, kot se zdi, naj bi bila, da potolažijo razne duhove in da se jim ne zamerijo. Templjev nimajo, niti ne skupnega bogoslužja.

V nekaterih državnih prireditvah se pa opazi vpliv njih vere. Poganski duhovniki so ponavadi starejši ljudje po vaseh, ki napovedujejo, ko priložnost nanese, delopuste ali „ghene“, in darujejo duhovom daritve. Najnavadnejši dar je petelin, ki ga zakoljejo v čast duhovom in seveda potem sami pojedjo. S temi duhovniki mi misijonarji nimamo težav. So navadno preprosti, navadni starčki. Tudi animizem ni velika ovira pri delu za spreobrnjenje, tako gotovo ne kot starodavni hinduizem ali fanatični islam. Ko ti ljudje slišijo tolažljivo resnico, da je Bog naš dobri Oče, ki v svoji previdnosti skrbi za nas in vodi in vlada nad silami narave kot so voda, ogenj, veter itd., se hitro prepričajo, da je taka vera boljša kot njih strah pred duhovi. Tudi, ko slišijo o Jezusu Kristusu, našem Odrešeniku, jih On kmalu privleče k sebi. Privlačni so zanje tudi naši sveti obredi kot sv. maša, zakramenti, procesija itd. V tem imamo mi katoličani prednost pred protestanti, ki nimajo svetih obredov. Imajo samo čitanje sv. pisma, pridige in petje, pa spet petje, sv. pismo in pridige.

Indijski „kuli“

8. *Bi nam konkretno razložili, kako dosežete spreobrnjenje teh ljudi?*

Spreobrnjenje k veri je delovanje božje milosti, in to ni vidno človeškim očem. Reči pa moramo, da so nam najboljši pomagači pri širjenju vere naši verniki sami, in celo katehumeni. Komaj sprejmejo vero, že zainteresirajo druge, govorijo o svoji veri prijateljem in znanecem po drugih vaseh. Le-ti pa navadno pravijo: „Zakaj pa misijonarja k nam ne pripeljete? Naj pride tudi k nam in nas pouči o katoliški veri.“ To se je zgodilo zopet in zopet, in zato se naša sveta vera tam hitreje širi. Najbolj navdušeni pri tem so pa fantje in dekleta, tako da starejši ljudje imenujejo našo katoliško vero „vero mladih“.

9. *Kako se pa počuti katoliška Cerkev v Indiji? Ali lahko svobodno deluje?*

Indijska ustava, pri oblikovanju katere je sodeloval tudi znani duhovnik pater Hieronim D'Souza, ne daje prednosti ne privilegijev nobeni veroizpovedi, štiti pa vse. Vsak državljan ima pravico izpovedati svojo vero, po njej živeti in jo širiti. Vsaka veroizpoved ima pravico do svojih šol in ustanov. Seveda je ustava na papirju eno, praktična razlaga pa drugo. Tako se je zgodilo, da je tu in tam ena politična partija, ki hoče „Hindustom“ namesto „Indije“, skušala pritisniti na katoliško Cerkev in vernike in jim krati pravice, ki jim gredo po ustavi. Ne bi bilo pa prav, če bi rekli, da je to splošen pojav po vsej Indiji ali da centralna vlada tako postopanje načelno odobrava. Indijska škofovska konferenca ima poseben odbor za ustavno obrambo pravic „vigilance committy“, pri kateri sodeluje vrsta najboljših advokatov, kristjanov in nekristjanov. Le-ti so že večkrat s sodnijskim procesom preprečili marsikatero odredbo okrajnih vlad, proti pravicam vernikov.

Opozorilo cenjenim naročnikom v inozemstvu!

Mnogi bi radi prejemali naš list po letalski pošti. Le-tem sporočamo, da je navadna letna naročnina za pošiljanje lista po zračni pošti za 1 dolar dražja kot naročnina za list, pošiljan z ladjo, se pravi **5 dolarjev namesto 4 dolarje**. Dosludni naročniki so plačali dosludno naročnino za pošiljanje po morju; če žele prejemati po zračni pošti, naj blagovolijo vsako leto doplačati en dolar v ta namen; če bi želeli letalsko poštnino poravnati dosludno, naj dodajo k že plačani navadni dosludni naročnini še 20 dolarjev.

Uprava „Katoliških misijonov“

DEŽELA SMRTI

„Mi ne moremo spremeniti položaja v Bangladešu. Moremo pa desetisočem v njihovi stiski pomagati in jih spremeniti“, tako je rekel vodja katoliške karitas v Bangladešu p. Aengus Finucane.

Predsednik Bangladeša, „cče naroda“, šejk Muhjibur stalno zatrjuje: „Najhujše je mimo“. Resni opazovalci in še bolj tisti, ki skušajo pomagati rešiti težko stanje, pa se dobro zavedajo, da bi moral reči: položaj je vedno hujši.

Bangladeš se spreminja v deželo umiranja. Tretjina otrok umre. Vsa pomč od zunaj se steka v neznane kanale. Vladni krogi bogate, ljudje ostajajo brez vsega. Da bi napravili videz, podpirajo cele četrti „slum“-ov, a ljudem, ki so živeli pod kosi pločevine, ne nudijo v zameno ničesar. Ostane samo cesta ali polje.

Vsakodnevni prizori na železniških in avtobusnih postajah ter v bližini letališč v umirajočem Bangladešu. Koliko Mater Terezij bi bilo treba in koliko darežljivih rok, da bi bili kos veliki stiski mlade države?

Glavno mesto Dacca je mesto ljudi z izpitimi obrabi, oblečenih v stare krpe. Nerazvitost dežele, pomanjkanje dela in zaslužka ne more rešiti pomoč od zunaj. Od svoje osvoboditve je Bangladeš prejel 4 milijarde dolarjev podpore, a ni opaziti izboljšanja. Korupcija je poleg nerazvitosti rak-rana mlade države. Ničesar ni: ne industrije, ne hrane, ne higijenskih razmer, ne dela, ne denarja. Le enega je vedno več: ljudi. Četudi tretjina otrok umre zaradi lakote ali podhranjenosti, bo letošnje leto država štela 170 milijenov ljudi in čez trideset let jih bo pri tem prirastku 230 milijenov.

Šef narodnega rdečega križa Ghazi Gulam Musfata, prijatelj Mujibura, ima 37 lekarn, kjer prodaja najnovejša zdravila, uvožena iz Zapada. S solzami v očeh je rekel Bengalec: mi smo moralno že mrtvi tisti trenutek, ko je zunanji minister v tujini prosil za pomoč, da si bo napolnil lastne žepa.

Primer, da na enem samem kvadratnem kilometru živi, ali bolje životari in umira 6000 ljudi, ni osamljen. In ko vojska in policija nasilno razdereta še teh nekaj kolib in razženeta ljudi, kaj jim ostane drugega kot cesta. In ceste so polne stradajočih in umirajočih, ki stegujejo izsušene roke za pomoč, če le gre mimo kak tujec. Teh rok je posebno veliko v okolici železniških in avtobusnih postaj in v bližini letališč.

Do zdaj so pomagale mnoge mednarodne organizacije in tudi posamezne države. A pomoč je vedno manjša. Zaradi korupcije so vse karitativne ustanove postale nezaupne. Če ne morejo pomagati dvigu dežele in ne revnim ljudem, zakaj bi polnile žepa izkoriščevalcem?

A lakota gazi nedolžne. In krščansko srce ne more mimo te velike dežele umiranja. Zato katoličani ostanejo na delu, a se posvečajo predvsem osebni pomoči, direktnemu lajšanju trpljenja. Res je ta pomoč za tolik narod neizdatna. A dolžni smo je nuditi.

Katoličani se zavedajo resnice, ki jo je tako lepo povedala Mati Terezija: „Mi smo le kaplja v oceanu. Toda ocean bi bil revnejši, če bi te kaplje ne bilo.“ Če kje, ima katoliška Cerkev v Bangladešu priliko, da priča o Kristusovi ljubezni, ne z besedo, ampak z dejanjem. In za to pričevanje niso odgovorni le misijonarji na terenu, ampak vse krščansko občestvo. Četudi odpovedo mednarodne organizacije svetnih ustanov, ne smemo odpovedati katoličani. Poiskati bo pač treba pota in načine, kako bo ta pomoč uspešna in izdatna za tiste, ki jo resnično potrebujejo, in ne bo prišla v roke tistih, ki nimajo srca, in izkoriščajo težak položaj za svoje bogatenje in znajo življenje uživati sredi umiranja množic.

„Zlata Bengalija“, kakor poje državna himna Bangladeša, se spreminja v deželo umiranja – v „dolino smrti“.

V Bangladešu je poleg Hindužcev tudi veliko muslimanov.
Tu je videti muslimansko mošejo v Afriki.

Tokijski cunjar

(Nadaljevanje)

Dom sv. Antona v hribih

Že nekaj let prej je začel z nekim drugim delom, ki je v japonski katoliški cerkvi do zdaj v svoji vrsti prvo in edino. Zgradil je Počitniški dom za matere in otroke iz svoje župnije. Do tega je prišlo takole: Dolga leta je p. Gereon zastavljal vse svoje moči, da bi pomagal kristjanom in tudi drugim, ki so mu bili sicer blizu. Kaj pomaga vse pridiganje o ljubezni do bližnjega, če besed ne podkrepimo z dejanji?

Videl je, kako se matere mučijo z najtežjim delom, ko skrbe za vsakdanji kruh, kako na deset tisoče otrok raste v revščini in umazaniji; vedel je, da večinoma še nikoli niso prišli ven iz tega mravljinčjega mesta, da bi se veselili proste in lepe božje narave. Misli in skrbi skoraj vseh so se vrtele izključno okoli najnujnejših življenjskih potrebščin. Za cerkev in vero ni bilo ne časa ne prostora. Te matere so bile preobremenjene.

Zato je razglabljal, kako bi se mogel tem ljudem približati. Treba bi jih bilo za nekaj časa iztrgati iz njihove vsakdanjosti in jih odpeljati nekam v hribe, da bi izmučene matere res prišle enkrat do miru in zbranosti. Toda kako in kam? Stvar se je zdela brez upa. Za take načrte ni bilo denarja.

Tedaj je p. Gereon nekega dne odkril bogatega japonskega zemljiškega posestnika. Nemudoma je dirjal v levjo jamo, čeprav je vedel, da je ta gospod znan po svoji skoposti. Njegova sijajna hiša je stala sredi prostranega parka, ki ga je obdajal visok zid. Vljudni služabnik se je najprej zanimal, kaj bi rad. Ko je p. Gereon odvrnil, da bi rad govoril z gospodarjem in samo njemu osebno razodel svoje želje, ga je služabnik odslovil. P. Gereon pa ni kazal volje, da bi šel. Celu oba velika psa ga nista mogla preplašiti. Ostro je pogledal in zahteval, da mu pokličejo gospodarja. Služabnik je odšel in v čudovito negovanem vrtu je ostal pater sam in čakal.

Čez precej časa se je prikazal star častitljiv gospod in se je ob ceremonielnih priklonih predstavil za gospodarja. Malo se je obotavljal, potem pa le povabil „dvomljivega gosta“ celo v svoje stanovanje. Izborna oprema je pričala, da je moral pripadati ta premožni gospod visokemu in uglednemu plemstvu. P. Gereon je brez posebnih ovinkov kar hitro načel svojo zadevo: pripovedoval je o svojem delu, o revnih

materah in otrocih, ki bi jam rad pomagal, in da jim je nujno potreben oddih. Gospod je to razumel, vendar pa obžaloval, da je bilo še vedno tako in da se da komaj kaj spremeniti. „Seveda se da spremeniti!“ je sodil p. Gereon. „Dajte mi kjer koli v hribih kos zemljišča, pa bom poskrbel za to, da se bodo lahko te matere odpočile.“ To je bilo pa preveč, to je bilo zanj nerazumljivo. Zmeden in s prisiljenim nasmehom je Japonec na vse dokaze vedno znova odgovarjal: „Pa prav jaz naj bi vam v ta namen dal prostor in zemljišče? – To sploh ne pride v poštev!“ Vsi poskusi, da bi ga pregovoril, niso nič koristili. Srce tega silnega bogataša je bilo v resnici trdo kot kamen.

Potem se je zgodilo nekaj nepričakovanega. P. Gereon o tem sam pripoveduje:

„Razočaran sem hotel vprav oditi, ko vstopi njegova žena in začudeno pogleda mene, dolgega tujca v zasebni sobi svojega moža. Hotela je, naj ji pove, zakaj gre. Gotovo je že dolgo prisluškovala vedno glasnejšemu pogovoru. Ali je nastopila slučajno ali na željo, ne vem. Vsekakor je mogel zdaj razjarjeni mož dati svojemu srcu duška. To je tudi storil! Zabelil mi je s tako krepkimi izrazi, da jih sicer noben izobražen Japonec ne vzame v usta, gotovo v prepričanju, da ta tujec itak ne razume „strokovne govorice“.

Medtem ko je žena potrpežljivo poslušala in čakala, da se razburjenje njenega moža polagoma poleže, sem pri sebi govoril s svojim prijateljem sv. Antonom in mu obljubil, da bom nameravanemu domu dal njegovo ime, če mi bo zdaj pomagal. Imel sem dovolj časa, da sem lahko svojo kratko prošnjo večkrat ponovil.

Končno se je hišni gospodar spet obrnil k meni in spet hotel vedeti, če bo prostor res porabljen za gradnjo doma, ki bo namenjen trpečim materam in otrokom. „Seveda! Za kaj neki pa!“ sem mu spet zagotovil. „Vse svoje moči in vse delo že leta posvečam japonskemu ljudstvu. Zase ne maram ničesar!“ Tedaj se je obraz moža hipoma spremenil in dobil sem odgovor, ki z njim nisem več upal računati. Z zelo spravljivim in prijateljskim glasom mi je zagotovil: „Če vi kot tujec skrbite za naše matere in otroke, potem jaz kot Japonec ne smem ostati zadaj; darujem vam zemljišče!“

To je bila rojstna ura Doma sv. Antona v hribih. S podporo njegovih prijateljev in kölnske nadškofije so bila postavljena prva poslopja in cerkva, vse iz lesa. Medtem se je ta počitniški dom povečal na 80 postelj z vso ropotijo, ki prinaša spremembo in veselje. Sem spadajo igrišče, bazen, gugalnice, kolesa itd.

Že 12 let prihaja v vročih poletnih mesecih tja na stotine mater in otrok. Zanje so ti tedni najlepši v letu. Tukaj v tem čudovitem plinskem svetu se prostim skrbi in vsakdanjega dela odpro srca. Za p. Gereona in njegove pomočnice pa so to najtežji in najbolj naporni

dnevi v letu, hkrati pa tudi najbolj blagoslovljeni. To lahko razberemo iz tega pisma, kjer beremo: „Obremenitev za moje nesebično služee ‚angele‘ postaja vedno večja. Po štirih tednih smo bili one in jaz nock out (pri kraju). Matere in otroci se počutijo kot v raj, za nas pa so to najbolj naporni dnevi vsega leta. Hvala Bogu, da je do zdaj šlo vse po sreči. Z besedami ni moči izraziti blagoslova, ki za mnoge izhaja od tu. – Štiri zveste pomočnice me spremljajo na poti domov. Hudo neurje nas je iznenadilo. Tedaj sem rekel nekoliko preplašenim ženam: ‚Kaj bi pa bilo huđega, če bi nas tedaj strela ubila? Po vsem delu, ki ga imate za seboj, bi bile ‚zgoraj‘ gotovo sprejete.‘“ (Okrožnica 3. 12. 1965).

Druga važna naloga socialnega dela je pomoč družinam. V okrožnici 8. 12. 1964 piše: „S svojih obiskov se vračam vedno bolj potr. Dostikrat morajo v majčkenih sobicah živeti osem in več – članske družine. Na svoje oči sem videl, kako so bili otroci ‚spravljeni‘ v stenskih vdolbinah, na policah, kako so bili 17 letni fantje in dekleta v isti postelji natlačeni kot slaniki v konzervi. Prostora enostavno ni dovolj... Zato sem zraven svoje študijske ustanove začel še z družinsko pomočjo. Do zdaj se mi je posrečilo, da sem petim družinam poskrbel zadosten stanovanjski prostor. Za družino z devetimi otroki sem dal zgraditi hišo... Vsaj še 20 družinam bi rad sčasoma pomagal do človeka dostojnega bivališča. Šele potem take družine vsestransko zažive. Saj vendar vsak človek še bolj kot rastlina potrebuje svežega zraka in življenjskega prostora, če naj uspeva in dela. – Ko sem v teh svojih načrtih obvestil enega svojih prijateljev v Nemčiji, je bil skeptičen; menil je, da bo naše ljudi v Evropi težko prepričati, da je kaj takega potrebno. To da je sod brez dna! – Naj mi bo zato dovoljeno navesti en primer:

Družina s tremi otroki stanuje v enem samem prostoru, ki ne zasluži imena soba. Nahaja se v stari dvonadstropni najemniški kasarni z 38 družinami. Vsako nadstropje ima samo en kuhinjski kot in suho stranišče. Na 19 strank torej po eno! V takem ‚stanovanju‘ torej živi prej omenjena petčlanska družina, zraven pa še 19 letna umobolna sestra žene, ki so jo starši na deželi hoteli ‚zavreči‘. Potem je umrla starejša moževa sestra in njenih treh otrok ni hotel nihče sprejeti. Tedaj je krščanska mati prevzela tudi te! Rekla mi je dobesedno tole: ‚Pater, moji sorodniki so pogani; ti vendar ne morejo vedeti, da stoj v svetem pismu: Kdor sprejme katerega teh malih, mene sprejme! Vprašal sem jo še, kako more spraviti vse pod streho. Pokazala mi je police ob steni in s polnim prepričanjem rekla: ‚Pater, kar poglejte otroke; iz njih kuka Zveličar!‘ – Onemel sem. Še isti večer sem podpisal prvo pogodbo za mojo družinsko pomoč.“

Zaradi drugih nalog je bilo treba s tem socialnim delom večkrat odlašati. V binkoštni okrožnici 1968 piše p. Gereon: „Japonska je Zvezno republiko Nemčijo gospodarsko prekosila. Tako lahko beremo v

vseh časopisih. Ali je potem sploh še potrebna kakšna denarna pomoč za Sv. Elizabeto v Tokiu? Tu imate moj odgovor: Zadnje leto so me večkrat obiskali ljudje iz Nemčije. Stanovali so v hotelih osrednjega Tokia in mi postavljali zgornje vprašanje. Jaz pa sem jih potem enostavno vzel v svojo župnijo in jim pokazal, kako stanujejo moji ljudje. Obiskovalce je pretreslo, kar onemeli so. Mnogi so rekli, da bi si ne mogli predstavljati, da je kaj takega mogoče. – Vsem tem pravim: Tudi zdaj še živi v moji župnijski skupnosti nad 50 % ljudi v enem samem prostoru, pa ne samo ena družina, tudi štiri pokolenja, od stare matere pa do vnuka. Jaz pa živim v petnadstropni župnijski hiši! Ne morem več nositi odgovornosti za to, če se ne pobrigam za življenjske razmere svojih ljudi. Zato sem sklenil za te ljudi graditi hiše, da bodo končno dobili človeka vredno stanovanje. Teh majhnih hišic s štirimi sobicami, kuhinjo in kopalnico ne poklanjam! Zgradim jih in naselim vanje družine, ki jih približno v 20 letih odplačajo. Do zdaj so morale za eno samo sobo plačevati 35 dol. najemnine; zdaj z enako vsoto odplačujejo celo hišo, ki v njej že stanujejo. Lahko si predstavljate, kako so ti ljudje hvaležni. Ta socialna izgradnja stanovanj je velika naloga, ki mi je zdaj zaupana in ki mi bo dala dela še dosti let.“ P. Gereon ne premišljuje in ne računa dolgo, raje gre na delo. Vskoči povsod tam, kjer naleti na stisko, in poskuša pomagati. Naj navedem k temu nekaj vrstic iz drugih pisem: „Moja mladina gre vsak teden v velik Dom onemoglih. Na tisoče najbolj ubogih čaka tam na smrt... Oskrbujemo Dom slepih z 87 slepimi... Ubogi duševni bolniki v neki bolnici za duševne bolezni so moji najboljši in najbolj goreči molilci... Ta povezava z molitvijo je vsak dan moje veselje in moja tolažba, ko se večkrat znajdem v nič lahkem položaju. Sploh sloni na molitvi ves in edini blagoslov našega dela. Molitev je mnogo važnejša kot delo. Če bi imeli dovolj molilcev, bi zmogli vse, kar želimo.“

Okrožnica 1965: „Za nami je do zdaj najbolj uspešno leto v zgodovini naše župnije. 50 krstov v enem letu! To je za tako majhno župnijo na Japonskem komaj verjetno.“ „Če bi imeli v Nemčiji take kristjane, potem bi imela vsaka bolnišnica dovolj sester in noben škof ne bi imel skrbi zaradi pomanjkanja duhovniškega naraščaja. Japonci – Hvala Bogu – še niso kristjani po tradiciji marveč prvotni kristjani.“

(Sledi.)

Naročnikom v Argentini!

Radi vsem znanih ekonomskih sprememb v deželi se je izdanje našega lista podražilo nad stoodstotno, dočim se je vrednost naročnine znatno zmanjšala. Lepo prosimo drage argentinske naročnike, da k naročnini prostovoljno prispevajo vask po svojih močeh, za kar Vam bodo izdajatelj lista zelo hvaležni.

MISIJONSKI OPAZOVALEC

Radi silnega razvrednotenja argentinskega pesa so se stroški tiska v Argentini dvignili najmanj za 100 %. Naročniki v inozemstvu, ki plačujejo v svojih valutah, naj si radi tega ne delajo skrbi, kajti za naročnino v tujih valutah tu dobimo tudi toliko več pesov. Drugo je z naročnino v argentinskih pesih, ki jo plačujejo naročniki v deželi, kjer list izhaja: Določena naročnina v pesih izgubi 100 % na vrednosti. Ker istočasno argentinski naročniki ob tem razvrednotenju denarja dobivajo tudi vsaj nekoliko večje dohodke, prosi uprava „Katoliških misijonov“ tiste argentinske naročnike, ki naročnine še niso vplačali, da k določeni naročnini prostovoljno vsaj nekaj primaknejo in nam s tem pomagajo kriti nenadoma narasle stroške izdajanja lista.

Skrbi nas tudi, kako bomo mogli ob tako visoki ceni dolarja v Argentini spraviti skupaj tisto vsoto dolarjev, ki smo jo doslej prispevali v **Sklad Katoliških misijonov za vse slovenske misijonarje**, saj bo treba zbrati trikrat večjo vsoto pesov kot doslej, če hočemo z argentinskimi darovi poslati misijonarjem isto vsoto dolarjev kot na primer lani. Lepo prosimo za pomoč!

Tik pred zaključkom lista smo prejeli iz Pariza od **s. Jožefe (Katarina) Jančar** najnovejšo vest glede njene bodočnosti. Dočim je ta naša nad 40 let v misijonih delujoča misijonarka vse do zadnjega mislila, da se bo po oddihu v domovini smela vrniti nazaj na Japonsko, nam v zadnjem sporočilu javlja, da je odločeno drugače: ostala bo v domovini in se ne več vrnila v misijone.

S. Marija Sreš iz Družbe Kristusovih sester se je iz Indije podala v Ljutomer v Sloveniji k zelo bolnemu očetu, o. Hugo Delčnjak pa je odšel za nekaj mesecev na oddih v Avstralijo, kjer tamkajšnji rojaki njega in sobrata o. Evgena Ketiša še posebej podpirajo.

Dve naši misijonarki, vemo, da obhajata te dni jubileje: **S. Cecilija Rode**, usmiljenka v Iranu, praznuje 29. julija letos 25-letnico svojega vstopa v samostan, **s. Anica Miklavčič**, kanosijanka na Formozi, pa v prihodnjih mesecih 25-letnico redovnih zaobljub. Čestitamo tudi vsi misijonski prijatelji!

Pa tudi v misijonskem zaledju doživljamo jubileje: Ena najzvestejših in najučinkovitejših misijonskih sodelavk v ZDA, predsednica Misijonske znamskarske akcije, ki je največji misijonski podvig v izseljenstvu, obhaja s svojim možem Johnom 22. julija srebrno poroko ob svojih številnih otrocih; to je **Anica Tushar**, hčerka župana v Velikih Laščah, ki je padel v obrambi trga pred rdečimi partizani, nekdanja gojenka Lichtenturnovega zavoda v Ljubljani, kjer je bila kot učiteljšnica članica Slovenske misijonske dijaške zveze, misijonska sodelavka že v begunskih taboriščih in zdaj posebno pod vodstvom Karla Wolbanga CM že ves čas obstoja njegove misijonske akcije, ki se iz ZDA razvija tudi v druge kontinente in pred vsem k vsem slovenskim misijonarjem, najzvestejša vodilna sodelavka. . . Povdariti je ob čestitkah tudi njenemu možu, da le-ta svojo vneto ženo velikodušno podpira pri njenem delu za misijone, ko poleg skrbnega velikega dela za dom še najde čas in moči za veliko družino božjega kraljestva. AD MULTOS ANNOS!

Naslovna stran kaže s. Frančiško Novak OSU, uršulinko v Siamu, s tajsko mamico pred lurško votlinico v njihovem samostanu.

„**Tiskarski škrat**“ nam je v poročilu iz Anglije v prejšnjih številkah kar dve zagodel, ki naj ju tu popravimo: Ga. Rehberger je misijonarju Kreglju oddala le 10 funtov, ne celotno tam navedeno vsoto, in med darovalci sta darovala 10 funtov ne Grmekova, ampak Grkmanova. Prosimo oproščenja!

VELIKONOČNI PLES

Ti kamelija si bela, rožno bela, neuvela:
o, Marija z Jezusom!
Ti si ob steber slonela, vsa zardela, vsa vesela:
z znova živim Jezusom!

Naše češnje zdaj zato drhtijo, vriskajo, žarijo
v siv, rjavkast, črnkast svet.

Naši slavčki zdaj zato pojo, se ljubijo, gradijo
s slamco, s slino, s sljudo zvezd.

O, Marija, vsa dehteča, vsa živeča, vsa le sreča,
kjer se giblješ z Jezusom —
dan in noč z ramen smo sneli, plešemo in smo veseli:
celi svet je božji dom.

Vladimir Kos

PO MISIJSKEM SVETU

Južna Koreja bo morda kmalu postala pozornica novih dogajanj. Za Cerkev je bila v zadnjih desetletjih ozemlje lepih misijonskih prizadevanj in uspehov. Politične razmere pa so se zaostrovale. In tako je prišel v zapor tudi katoliški škof Daniel Tji Hak Soun, češ da je „podpiral revolucionarne študente“ in dal denarno podporo prevratniškemu pesniku Haju. Februarja so škofa izpustili na svobodo. Je pa zapor in izpustitev na svobodo znamenje, da tudi Južna Koreja gre novim dogodkom naproti.

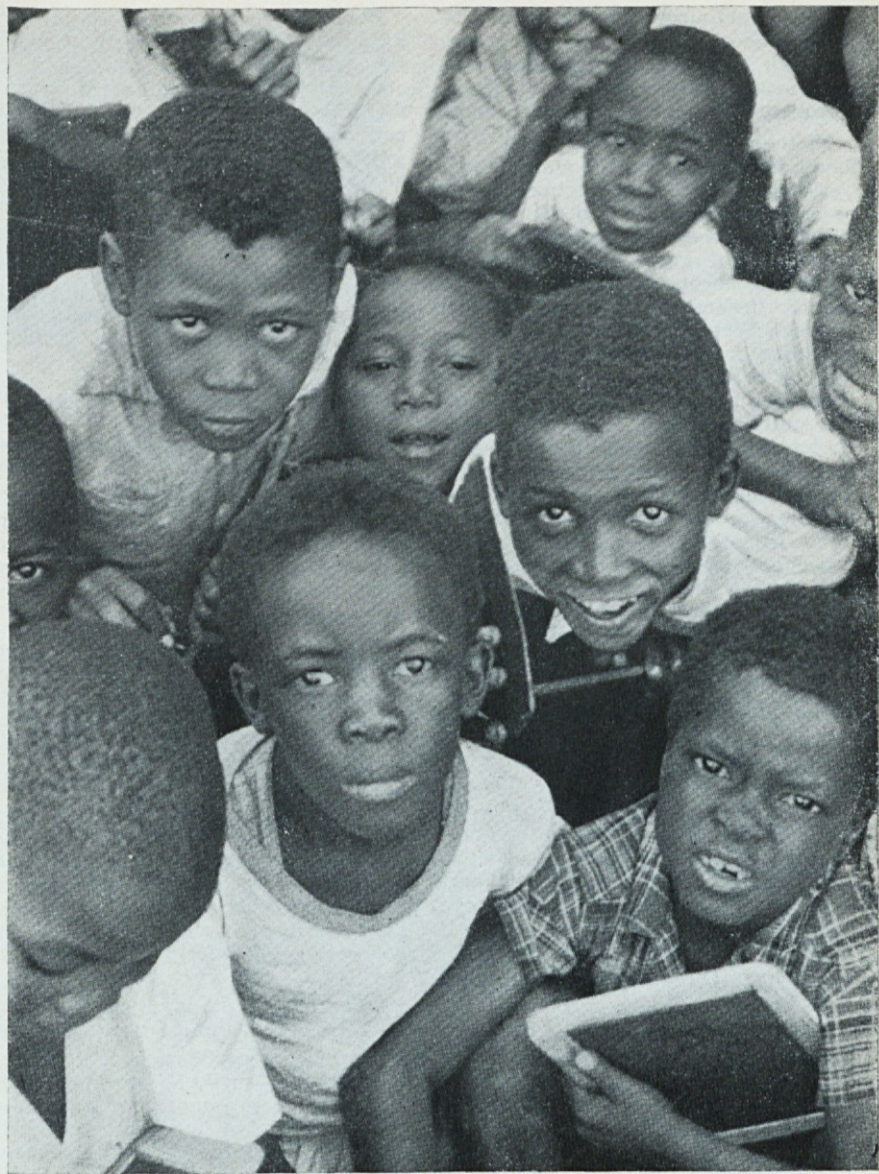
Za izpustitev katoliških duhovnikov so prosili razni odlični ljudje ali organizacije. Za domačega duhovnika Querum, ki ga je zaprla oblast v Dahomeju (Afrika) je poleg domačih vidnih osebnosti prosil tudi münchenški kardinal Döpfner in pastor Schutz iz Taizeja. Za korejska duhovnika, ki so ju zaprli iz istih razlogov, češ da sta protidržavna, je zaprosila korejska katoliška socialna organizacija „Pravičnost in mir“ in ekumenski svet cerkva. Takih primerov bo verjetno vedno več, ker se pač vedno bolj zastruje boj za človeške pravice.

V Zaire (Afrika) vedno bolj rastejo župnije, ki so izročene v vodstvo laiku, ki ga po njihovem imenujejo „mokambi“. Tak upravitelj župnije bo vodil ne le vse administrativno in gospodarsko delo župnije, ampak tudi vso katehizacijo, in bogoslužje, kolikor ga laik more voditi. Iz bližnjih župnij pa bodo prihajali duhovniki, da bodo opravljali vsa tista opravila, ki jih

more opravljati le posvečen mašnik. So to večinoma poročeni mečje z družinami. Seveda je za tako službo potrebna ne le dobra izbira, ampak tudi zadostna priprava. Toda vse kaže, da kardinal Malula utira energično nova pota v pastoračiji in jo bodo morali utirati ne le v Afriki in Južni Ameriki, ampak tudi na mnogih izpraznjenih župnijah v Severni Ameriki in Evropi. Saj napovedujejo, da bo že čez petnajst let polovica župnij brez duhovnika v tisti Holandiji, ki je bila pred pol stoletjem vzor glede duhovniških poklicev in ogromnega števila misijonarjev.

Nyerere, predsednik Tanzanije je že ponovno izrekel pohvalo in zahvalo misijonskemu delu. Njegovo trdno prepričanje je: Cerkev mora pomagati mladim narodom, da se razvijejo versko in socialno. To mlade države od Cerkve pričakujejo. In to pričakuje tudi predsednik sam. Zambijski predsednik Kaunda pa je celo dejal, da država potrebuje Cerkev, da preizkusi njihovo revolucijo, da se bo razvijala v pravo smer.

Etiopija in Eritreja: to je novo žarišče trpljenja. Problem je trenutno tak, da ni upanja na mirno rešitev. Dvanajstletna borba Eritrejcem za neodvisnost ne bo prenehala, etiopska vojaška vlada pa prav tako ne pusti. Sredi trenj je vedno več človeških žrtev. Etiopska vlada je zasedla oziroma podržavila mnoge tovarne, banke in zavarovalnice. Govori se, da bo podržavila tudi imetje koptske cerkve. To bo seveda zanetilo velik

„Oči oči . . .“

upor, ker etiopska cerkev je v svojem narodu zelo vsidrana. Tako ima v bližnji bodočnosti že itak dosti negotova vojaška abesinska oblast fronto na zunaj in na znotraj.

Vietnam je za vso katoliško Cerkev predmet pozornosti. Odnosi med Cerkvijo in Severnim Vietnamom so se začeli boljšati že prej. Ko je leta 1971 bil posvečen v hanojski cerkvi pomožni škof, ga je po obredih sprejel v avdijenco tudi ministrski predsednik. Predno je prišlo do zasedbe Južnega Vietnama, je Sveti Sedež iskal stika z vlado Severnega Vietnama. In po dolgih letih je bil lani na škofovski sinodi kot delegat škofovske konference škof Trinh Van Cana. In letošnji obisk delegacije vietnamske vlade v Vatikanu je znamenje, da se odnosi med Cerkvijo in Vietnamom urejajo. Iz teh potez je razumljivo, da je Rim toliko bolj nujno naglasil, naj duhovniki in verniki ne beže. Zaradi panike je namreč ogromno ljudi bežalo iz severa na jug. Med njimi je bilo 70 % duhovnikov. A kljub temu je na severu med 22 milijoni prebivalcev nad en milijon katoličanov z dvanajstimi škofi in 350 duhovniki.

Muslimani, združite se! Tako nekako izzveni poziv velikega šejka dr. Abdala Halim Mahmuda na kairski univerzi Al-Azhar. Njegov vpliv ni majhen. Za katoličane upoštevanja vredno dejstvo, ker dr. Mahmud v nasprotju z mnogimi drugimi muslimanskimi voditelji do katoliške Cerkve zavzema zelo rezervirano stališče. Istočasno je napovedal muslimansko-afriški inštitut v Mali (Zapadna Afrika).

Irak je začel s politiko, da vsi tujci, ki nimajo posebne delavne pogodbe s kakšnim iraškim podjetjem, zapuste deželo. Vprašanje je bilo tudi, kaj bo z duhovniki in redovniki. Vlada je dala zagotovilo, da lahko ostanejo. In tudi v šolah, ki so jih lani podžavili, morejo ostati vsi misijonarji na istih mestih, kot so jih imeli pred nacionalizacijo.

Singapur je morda eno redkih mest, kjer so dolgi lasje prepovedani. Vsak fant ali mož, ki ima lase dolge do obrvi ali čez ušesa ali preko ovratnika, se mora ostriči. Sicer ne more ostati v službi, ne biti postrežen v trgovinah ali restavracijah. To velja tudi za turiste, ki morejo dostikrat v brivnico, predno gredo skozi carino.

Kenija je spet dala dovoljenje za lov na slone. Letno jih lahko ulove 600. Računajo, da je v Keniji slonov še okrog 150.000. Večina lovskih dovoljenj je izdano tujcem, le četrtno dovoljenj dobe domačini.

Dva milijona star skelet slona, ki je bil visok štiri metre in dolg šest metrov, so našli na Kitajskem ob reki Jancee. V tej dolini so odkrili veliko okamenin različnih živali.

Libija ima zelo strog zakon o uživanju alkohola. Kdor se pregreši, si nakoplje en ali dva meseca zapora. Težje kazni dolete tiste, ki alkohol producirajo ali prodajajo.

Zapadna Južna Afrika, ki je pod pritiskom in vplivom Južnoafriške unije do zadnjega imela rasno diskriminacijo, je v začetku junija spremenila svojo politiko. Za začetek je bil dan razglas, naj bodo odprti enako belim in črnim vsi javni prostori: hoteli, restavracije, avtobusi itd. Gotovo bo nekaj časa trajalo, da bo enakopravnost ljudem, ki je niso bili vajeni, prešla v meso in kri. A vsekakor je država spoznala, da je skrajni čas, da zapusti nečloveško stanje, ki še vedno vlada v Rodeziji in Južnoafriški uniji.

V Mozambiku morajo vsi belci ali priseljenci iz Azije kot tujci zaprositi za državljanstvo. V enem letu so vladarji postali tujci, ki morajo domačine prositi za ugodnost, da lahko ostanejo v državi in dobe celo državljanstvo. Mozambik je s tem pokazal smer, v katero se bodo prej ali slej razvile vse tiste afriške države, kjer še vedno vlada kolonialna politika, in to v najslabšem pomenu besede.

Škof Lamont

Uganda ima v Vatikanu novega poslanika. To pot je to žena: Bernardette Oolowo, stara komaj 27 let, in je prva žena, ki je akreditirana v Vatikanu. Obenem je tudi diplomatski zastopnik Ugande v Bonnu.

Škof Lamont, Irec po rodu, je eden največjih zagovornikov človečanskih pravic v Rodeziji. Znova je javno obsodil rasno diskriminacijo in terorizem nad črnci, ki ga izvaja vlada bele manjšine z Janom Smithom na čelu. Celo to je izjavil neustrašeni škof, da se delo rodezijske bele manjšine bistveno nič ne razlikuje od početja nemških nacistov. Lani je bil v Rimu in škof je dobil od papeža popolno odobravanje. „Zelo je bil sveti oče zadovoljen s tem, kar delam, in me je prosil, naj nadaljujem.“ Njegova napoved je jasna: smo pet minut pred dvanajsto uro. Potem bo prepozno. Zaradi pogumnega evangeljskega stališča škofa Lamonta ga imenujejo „ro-

Indijanka z misijona s. Flajšman.

dezijski Helder Camara“. Odkar so Portugalci zapustili Mozambik, se je še toliko hitreje približala odločilna ura za Rodezijo. Tisoč kilometrska meja med Rodezijo in novim Mozambikom je dosti zgovoren dokaz za to. Ni se moči načuditi slepoti Jana Smitha in njegovim belim podpornikom, ki zdaj ne dosežejo niti 5 procentov prebivalstva, pa zasedajo vsa poslanska mesta.

V Keniji je za severni nomaški predel dežele škof v Marsabit začel s tveganim poizkusom. Čez dan so možje pri čredah. Žene z otroci ostanejo doma. Med nje je treba poslati apostoletole. Teda katehisti v te vasi ne moreje. Zato je škof prišel na misel, da bi vzgojil katehistinje, toda domačinke. Čeprav so same komaj postale katoličanke in jih je treba v razmeroma kratkem času pripraviti na njihovo delo, škof vendar gleda v tem rešitev do zdaj nerešljivega vprašanja. Mlada dekleta, čeprav ne povsem pripravljena, naj začno s tem misijonskim delom takoj.

Afrika potrebuje tujih misijonarjev, to je ugotovitev škofa Bernarda Gantina. Kot vsi drugi se zaveda tudi on, da so nekdanji misijonarji delali tudi napake. A moramo biti pravični, tako trdi škof. Delali so jih kot otroci svojega časa. Za njihovo misijonarsko in karitativno delo in za njihov zgled vere in požrtvovalnosti pa zaslužijo samo priznanje in občudovanje. In če je vprašanje misijonarjev za bodočnost, je škofu jasno tole: število katoličanov raste tako hitro, da jih nikakor ne dohaja število domačih duhovnikov. Zato ni pomoč od zunaj vedno manj, ampak za zdaj vedno bolj potrebna, če naj rešimo afriški katolicizem.

Indijske svete knjige imajo v sebi veliko pozitivnega. Začele so se celo razprave o tem, ali ne bi mogli kakšne odlomke teh knjig upcrabljeti tudi v katoliškem bogoslužju. Da je stvar mišljena resno, se da sklepati že iz tega, ker so začeli ta vprašanja proučevati pod vodstvom predsednika indijskih škofovskih konferenc in v sodelovanju zastopnika Tajništva za nekristjane. Seveda so kakšne konkretne odlčitve še daleč.

Družba bržje besede, ali prvotno imenovani „štajlovci“, letos praznuje stoletnico svojega rojstva. Ustanovitelj je p. Arnold Janssen. Namen je bil: misijonsko delo in antropološke vede. V bojnem so se v svojem stoletnem delu sijajno izkazali člani družbe. Danes šteje Družba božje besede okoli 5.000 članov. Delujejo v tridesetih deželah, v oskrbi imajo 760 župnij in misijonskih postaj z več kot 4 milijoni katoličanov. Njihove osnovne šole obiskuje okrog pol milijona učencev, na gimnazijah in univerzah pa se pripravlja kakih 50.000 dijakov. Za dokaz, kako tudi še danes jemljejo resno svojo drugo nalogo, je obsežna revija „Antropos“, ki jo je že leta 1906 ustanovil p. Wilhelm Schmidt, početnik znanstvenega instituta te vrste.

Nigerija, ki je bila pred leti pozornica pobijanja in umiranja, je imela v v Benen City lepo svetoletno slovesnost. Na njej se je zbralo 65.000 katoličancov, posvečenih je bilo 15 novih duhovnikov in mnogi redovniki in redovnice so napravili ta dan svoje redovne zaobljube. Glavna misel slavlja je bila: sprava. In v tem smislu je na kongresu govoril tudi predsednik Gowon in pozival vse nigerijske narode k edinosti in miru.

IZ MISIJONSKEGA ZALEDJJA

KOROŠKI „MISIJONSKI LIST“ MAJ 1975.

Spet nas je slovenska Koroška presenetila z izdajo nove številke svojega misijonskega glasila, ki ni več le poročanje o vzdrževanju domačih bogoslovcev, ampak se razvija bolj in bolj v splošno misijonsko glasilo.

Seveda so tudi v tej izdaji Misijonskega lista predvsem objavljena pisma vzdrževancev in sploh podatki o obilnih denarnih žrtvah rojakov v ta namen. Pod naslovom: Darovi posameznih župnij ali oseb za misijonske bogoslovce v l. 1974 je naveden seznam 52 slovenskih župnij, ki so v preteklem letu skupno darovale za vzdrževanje domačih bogoslovcev vsoto 440.543 šilingov. Poleg tega je v isti namen 14 posameznikov iziroma ustanov ali skupin darovalo še 119.665 šil., tako da je slovenska Koroška dala za vzdrževanje domačih bogoslovcev res občudovanja vredno vsoto 560.208 šilingov.

Zanimanje lista tudi za slovenske misijonarje je v vsaki številki večje: Na čelni strani je objavljena fotografija misijonarja Pavla Bernika in na dveh straneh intervju z njim, ki ga radi pomembnosti ponatiskujemo na drugem mestu v celoti. Objavljeno je pismo drugega salezijanskega misijonarja pod naslovom: SOS-klic misijonarja Majcena iz Vietnama. V zvezi s tem je objavljeno tudi pismo vietnamskih bogoslovcev, ki študirajo v Innsbrucku v Avstriji in so podpirani od koroških rojakov, naj bi le-ti pomagali pri iskanju pomoči za vietnamske begunce, posebno za vojne sirote. Objavljeno je tudi pismo misijonarja štanta iz Madagaskarja, ki se zahvaljuje za 77 paketov oblačil za gobavce v tamkajšnji deželi, spet dar koroških družin.

Zelo zanimiv in poučen je sestavek „Pismo kazaških ‚treh kraljev‘,“ ki nam razodeva, kako slovenski mladinci s Koroške doživljajo skupaj z nemško govorečimi tovariši znamenito akcijo Svetih Treh Kraljev, od katere dobe tudi slovenski misijonarji lep delež. Sestavek objavljamo posebej spodaj pod tem poročilom.

Iz splošno misijonske dejavnosti je objavljen s slikami opremljen spis o 100 letnici Slovincem že dolgo znanega Misijonskega semenišča St. Gabriel v Mödlingu pri Dunaju, ki je bilo vzor ustanoviteljem slovenskega lazaristovskega „Misijonišča v Grobljah“ in posredno tudi, vsaj v malem, izseljenškega Baragovega misijonišča pri Buenos Airesu.

Ob vsem tem je treba koroškimi rojakom samo častitati k tako intenzivni misijonski dejavnosti.

PISMO KAZAŠKIH „TREH KRALJEV“

V nedeljo, 12. januarja, popoldne smo se z našim župnikom peljali v Celovec k zahvalni maši „kraljic in kraljev“ Koroške, v cerkev sv. Terezije. Bilo nas je okrog 600 „kraljic in kraljev“ in mladi škof Abraham Alangimathathil iz škofije Kohima-Imphal (Indija), ki je bila ustanovljena šele pred enim letom, so darovali z dvema drugima duhovnikoma sv. mašo. Pri sv.

maši so bili tudi naš škof, dr. Jožef Köstner in več drugih duhovnikov in spremljevalcev. Bila je lepa slika, ko smo vsi „kralji in kraljice“ šli v svojih pisanih oblekah za „zvezdami“ v to lepo, novo cerkev in v njej obhajali sv. mašo. Peli smo nemško in slovensko in v jezikih tistih narodov, za katere smo peli in pobirali po naših družinah. Pri pridigi so nam škof Abraham pripovedovali o svoji škofiji. Med drugim so tudi rekli, da so bili še pred par leti prebivalci njihove škofije, ki stanujejo raztreseni in zapuščeni po gorah, „glavolovci“ (Kopfjäger), in da so zdaj že bolj izobraženi in katoličani. Dejali so, da so škof glavolovcev, a da se nam ni treba bati, ker niso prišli med nas, da bi vzeli s seboj naše glave, ampak, da bi pridobili naša srca. Lepo so se nam zahvalili, ker smo pobirali tudi za njihovo škofijo, da bodo tam mogli zgraditi 20 cerkva, in nam obljubili, da bodo tam molili za nas. Za darovanje so prinesli „kraljice in kralji“ k oltarju goreče sveče, kruh in vino in ček za nove cerkve.

Po sv. maši so naš škof blagoslovili nov MIVA-avto, ki so ga kupili tudi z denarjem letošnje „Akcije Treh kraljev“ in je namenjen za misijone v Togo. Predsednik misijonske delovne skupnosti MIVA, g. Kumpfmüller, se nam je vsem zahvalil za naše požrtvovalno delo za misijone in za velik dar, saj smo „kraljice in kralji“ na Koroškem prispevali letos 2 milijona šilingov za misijonske projekte. Ob koncu je vsak „kralj“ dobil lep spomin iz Afrike in dober prigrizek. Veseli in navdušeni smo se vsi vračali domov.

Lepo Vas pozdravljajo Vaši kazaški „trije kralji“

Franc Božič, Štefan Božič in Rudi Opietnik.

POZNA ČESTITKA

Ali Ti je kdo že kdaj za to čestital,
da z blatnih ploskev v Kánto vstajajo goré,
vstajajo za hod v zastrta tisočletja,
držeč za róko gozd in veter, dež in mir.

Mi, na ravni tókijski, hiteč stojimo.
Ah, koliko stvari še ni trdnó v pestéh!
Koliko stvari je le za hip v uteho!
Srce pa nam po neizmernem krvavi.

Ali Ti je kdo že kdaj za to čestital,
da vsako leto nekaj tkiv gorá umre
s praznikom zlatá modrikastega cvetja,
tako da vse žari in nič več ne boli.

Ali Ti je kdo že kdaj vesel čestital?

VLADIMIR KOS, Japonska

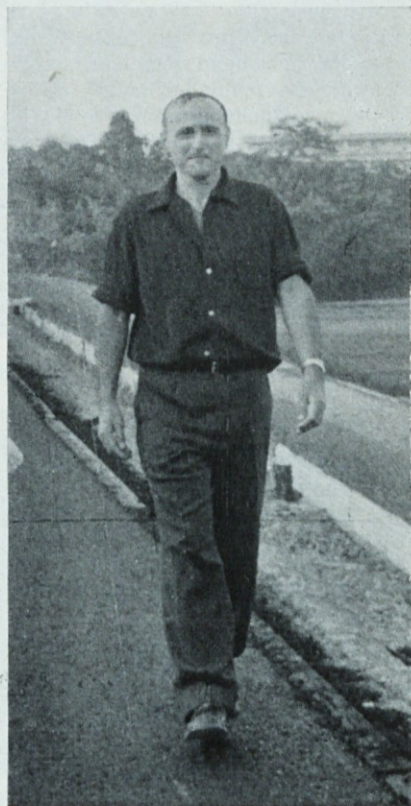
naši misijonarji pišejo

JAPONSKA

Misijonar o. VLADIMIR KOS S. J., nam pogosto pošilja drobna pisemca, v katerih nam govori po svojih pesmih, ki jih pridno objavljamo v našem listu. V tej številki med drugim objavljamo tudi pesem – spominčico na grob lani umrli slovenski misijonarki s. Benjamini Kardinar, na katera je naletel ob obisku pokopališča tujcev v mestu Kobe, kakor sam v uvodu zapiše. Misijonar Kos nam je tudi pisal o sobratu-Slovencu, ki zadnja leta živi v Tokiju. O njem pa izvemo najnovejše novice v februarški številki lista „Slovenski jezuiti“, ki ga v domovini izdajajo kot razmnoženino. Tole piše ta list:

„Naš bogoslovec JANEZ MIHELČIČ, doma iz Radovljice, ki so mu predstojniki namenili profesuro na katoliški univerzi v Tokiju, je bil 21. decembra posvečen v diakona. Posvetil ga je tokijski pomožni škof Hamao v domači jezuitski kapeli. Tri mesece kasneje, dne 22. marca, pa ga bo skupaj z drugimi diakoni posvetil v mašnika nadškof Shirayanega v tokijski katedrali. Naslednji dan, na cvetno nedeljo, bo imel novo mašo v Tokiju. Zaradi izpitov mora ostati še do poletja na Japonskem. Ponovitev nove maše bo imel doma v Radovljici predvidoma v juliju.“

Iz Osake se nam oglašja usmiljenka s. JOZEFA ZUPANČIČ s pismom, ki

Slovenski pesnik, morda danes najplodovitejši, in misijonar ter profesor na jezuitski univerzi „Sophia“ v Tokyu, o. Vladimir Kos S. J. na japonskih cestah.

ga je pisala 3. marca. Zahvaljuje se za misijonski dar iz sklada MK za vse slovenske misijonarje in pravi:

„Naj nebeški Misijonar tisočero povrne vsem dobrotnikom že zdaj, nekoč pa tudi tam gori v nebesih, kjer bomo skupaj uživali in dobili povrnjeno, kar smo zanj storili.

Midve s sestro Jančar smo kar ponavadi, odkar nas je zapustila dobra sestra Benjamina; tudi za naju se že bliža tisti čas. Zima nas je že skoraj zapustila, naši bolni otroci se sončijo in lezejo po pomladni travi (sestra deluje med pohabljenimi otroci) in čivkajo od veselja. Tukaj v Osaki je podnebje zelo slično cnemu v Sloveniji, kmalu bodo pa zacvetele krasne

S. Zupančič, usmiljenka na Japonskem, s katoličanko

japonske češnje, ki pa žal ne dajo sadu.“

Preden se je s. JOŽEFA (ali Katarina) JANČAR podala na pot v Evropo in potem v domovino na oddih (o čemer smo poročali v prejšnji številki pod zaglavjem Misijonski opazovalec), nam je koncem marca tudi pisala iz Maiko na Japonskem:

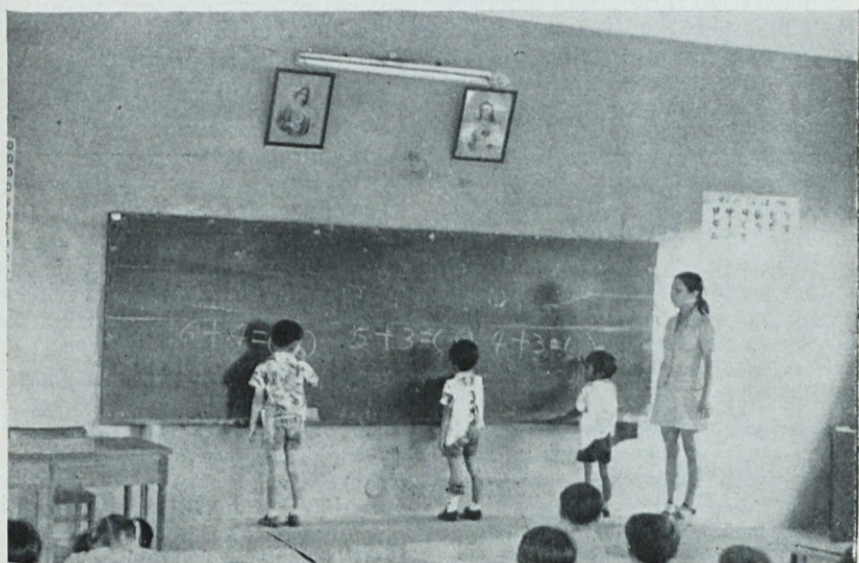
„Prsrčno se Vam zahvalim za dobrodošel dar ter pismo! Takoj sem izročila več kot polovico naši dobri prednici Japonki, ki je zelo dobra za nas stare sestre, da bo lahko kupila za velikonočne praznike priboljšek za svojo duhovno družino. Dobri nebeški Oče naj vsem dobrotnikom stotero povrne!

Naša družba bo tu obstala. Sedaj imamo tri sestre v semenišču in dve v postulantatu. Zelo si želimo domačih poklicev. Naše japonske sestre veliko dobrega store v otroških vrtcih; starši jim zelo radi zaupajo svoje otroke. V našem vrtcu jih je nad 300. Ob božičnih praznikih sestre učiteljice prirejajo takozvani Christmas party. Naprosijo misijonarja, da udeležencem razloži, od kod ime Christmas. Velika kapela, kjer se zberejo, je polna do zadnjega kotička. Ker je to zvečer, vsi pridejo s prižganimi svečkami v kapelo in gredo v procesiji mimo jaslje. Sestre enkrat na leto napravijo tudi bazar, kot se tu imenuje tovrstna prireditev. Vse dobitke in jestvine darujejo oziroma pripravijo starši otrok sami, prinesejo drva, kuhajo in strežejo, potem pa vse prav čisto pospravijo, preden odidejo.

Jaz se še ne dolgočasim. Za enkrat lahko še precej pomagam pri gospodinjstvu in raznih hišnih opravilih. Kako dolgo bom mogla, ne vem. Dokler bo božja volja... Pripravljena sem na vse...“

Misionar g. Franci Rebol z učiteljicami in enim razredom svoje farne šole. Spodaj: pri pouku.

Sestra si ob pisanju tega pisma očitno še mislila ni, da ji je namenjeno še potovanje v družbeno centralo v Pariz in potem počitek v domovini. A v naslednjem pismu je že iz Pariza pisala, kjer je doživela duhovne vaje številnih slovenskih sester, ki so se v ta namen pripeljale z vlakom iz domovine, da se poglobijo ob oltarju, pri katerem se je prikazovala Brezmadežna sv. Katarini Laboure. Naša misijonarka je ob tem duhovnem doživetju zelo srečna. Zdaj je verjetno že v Sloveniji na zasluženem oddihu.

FORMOZA

Za dar, ki smo mu ga poslali, se zahvaljuje maryknollski misijonar g. FRANCI REBOL, ki deluje v kraju Yuanli kot župnik:

„Pozdrave iz Daljnega Vzhoda!

Najprej se Vam prav lepo zahvalim za darilo, ki ste mi ga poslali po dr. Janežu.

Tukaj sedaj praznujemo kitajsko Novo leto. (Misijonar piše 2. februarja. Op. ur.) To je za te ljudi največji praznik veselja, podobno kakor za nas Božič; vsi ga praznujejo, stari in mladi, revni in bogati, tudi otroci. Jaz pa tudi. Veliko katoličanov pride za praznike domov iz drugih krajev, kjer so se naselili ali delajo, pa se radi oglasio pri meni. Kar mene zadeva, bi bil zelo za to, da bi za to deželo naš božični praznik 25. decembra prenesli na kitajsko novo leto; tako bi s katoličani in z novoletnim kitajskim praznovanjem cel otok praznoval tudi katoliški božič.

Sicer gre vse normalno naprej, le da sedaj ni več tako ugodno za misijonski apostolat, kot je bilo prva leta, recimo še deset let nazaj. Takrat smo bili misijonarji še veliko bolj zaposleni, kajti ljudje so se za našo katoliško

vero bolj zanimali. Pa upam, da se še kaj spremeni na bolje.“

Naš dobri misijonski zdravnik dr. JANEZ JANEŽ se je tudi oglasil. Ne poroča to pot nič iz svojega zdravniškega dela v veliki Marijini bolnici v Lotungu, pač pa sporoča, da je spet poslal kar 4 pakete krasnih misijonskih dobтков za tombolo v Buenos Aires. Paketi so res že v Buenos Airesu, a ne še v naših rokah, ampak na carinarni. Že dve leti prej smo zlahka dvignili za malo odškodnino vsakokrat tudi po 4 zabožke dr. Janežovih darov; zdaj pa so nastopile čisto druge določbe in teče postopek za izročitev, seveda z zelo visoko carino. Žal bi nam bilo, če bi paketov ne mogli dvigniti, i radi tombole i radi darovalca, ki je svoj dragoceni čas porabil za to pošiljko, s katero je imel tudi stroške, kar je pa vse z ljubeznijo žrtvoval za misijonske prijatelje v Argentini. O sebi pa pripomni misijonar v svojem pismu tole: „Z menoj vse po starem, zdrav, močan, pa vedno strašno zaposlen.“

Od s. ANICE MIKLAVČIČ imamo več pisem od meseca februarja naprej; pisala jih je s svojega misijona v Chungli na Formozi. Iz pisem navajamo sledeče podrobnosti iz njene misijonskega življenja:

„Letos bo 10 let, odkar sem šla prvič domov v Trst; pa mislim, da ne bom šla več... Ostala bom tukaj med svojimi dragimi jetnicami. O teh bi vam rada še kaj napisala.

Ne morete si predstavljati, kakšno veselje zavlada med njimi, kadar jih vsak petek obiščem. Vse so okrog mene, vse prosijo, vse želijo, vse hočejo. Kaj? Križec, svetinjico ali podobico Matere božje in še kaj. Jaz sejem božjo besedo v te duše, ki verujejo v božje varstvo in hočejo zato postati

dobre. Njih vera je preprosta, a vendar trdna. Hočejo križec tudi za moža, ki je doma, da mu ga pošljejo v spomin, ker tudi on veruje v Boga. Pa tudi za otročiča ga prosijo... Nosijo ga na hrbtu: otroci lahko ostanejo v zaporu z materami do dveh let starosti, potem ne več.

Še to: Želja pokojnega predsednika je bila, da se jetnikom kazni na kak način zmanjša ali da se pomilostijo, kolikor je mogoče, posebno tisti, ki nimajo nad sabo političnih prestopkov. Kako vesela novica za jetnice! Na 14. julija se bo ječa precej spraznila, kajti ena tretjina jetnic bo tako predčasno končala svojo kazni. Pa veliko drugih pride nanovo teden za tednom, zato se moje misijonsko delo med njimi vedno spet začneja.

Po predsednikovi smrti želi mnogo ljudi spoznati evangelij, ko zvedo, da

S. Miklavčič z deklico, ki jo je pripravila za krst

S. Rozalija Brilej (desno) s sestestro in deklicami na otoku Formozi

je šla ta knjiga z njim v grob. Tudi jaz pripravljam celo družino na sveti krst, ker oče tako želi sedaj po Čang-kajškovi smrti. Božja pota so pač čudovita. Zame je to velika sreča: mati s tremi otroki in oče bodo skupaj prejeli krst. Molite zanje in zame, da bodo tako goreči, kot so zdaj.“

HONG KONG

Tam imamo samo še salezijanca g. STANKA PAVLINA SDB, odkar je s. Kosovelova odšla v Afriko. Ta misijonar nam je zadnje čase pisal dvakrat. Eno pismo je še iz decembra lanskega leta, naslednje pa iz meseca aprila letos in iz tega slednjega objavljamo sledeče vesti:

„Na veliki teden sem imel vse svede obrede v moji šolski kapeli. Bilo je lepo in čutilo se je, da je Kristus vstal tudi tu, ob vznožju gore Tai mo shan, kjer stoji moja šola in je moj misijonski delokrog.

5. maja nas bo obiskala kraljica Elizabeta II., ki gre na uradni obisk na Japonsko; z njo pride tudi njen soprog princ Filip.

Iz Vietnama so se naši tamkašnji salezijanci umaknili v Saigon, samo nekaj sobratov Evropejcev je še ostalo na misijonih. Tam mislijo vztrajati, dokler se bo pač dalo. Kar je naših kitajskih sobratov, hodijo zdaj na obiske v rdečo Kitajsko k svojim dragim; nekateri so šli že dvakrat, trikrat, vedno se vrnejo v Hong Kong. Tamkaj pač spoznajo pravi obraz svoje rdeče domovine in spremene mišljenje, ki v mnogih primerih včasih ni bilo stvarno.

Moji študentje so pridni in ubogljivi, seveda lenobe se najdejo povsod. Kar je med njimi kristjanov, so pobožni in radi zavihajo rokave, kadar je treba kje pomagati. Seveda je ta mladina tudi zelo glasna in razgibana, kar gre človeku na živce. Tako

sem tudi jaz živčno zbolel, zraven me pa mučijo še ledvični kamni; zato že vedno bolj mislim, da spadam v muzej.

Škoda, da moje zdravje ni več tako čvrsto, kot je bilo prej. Hočeš nočeš se bom moral najbrž vrniti v domovino, čeprav zelo nerad. Potem bomo videli, kaj mi bo Previdnost božja še pustila dočakati in storiti na svetu... Staramo se, novih sposobnih moči pa ni veliko.“

JAVA

Uršulinka s. DEODATA HOČEVAR, ki tam misijonari, nam je nazadnje pisala 25. maja, zahvaljujoč se za prispevek iz sklada KM za vse slovenske misijonarje. Potem pa poroča:

„Vprašujete po možnosti rdečega pohoda na Indonezijo. Po letu 1965, ko so komunisti poskušali priti na oblast brez uspeha, je komunistična stranka v Indoneziji prepovedana. Seveda je zelo veliko komunistov, ki gotovo preže na priložnost, da pridejo do veljave, a delajo vse tajno. Od leta 1965 je veliko komunistov v ječi. Če kdo išče državno službo, mora prinesiti izjavo, da ni imel opraviti s komunisti 1965. leta. Razlika med bogatimi in revnimi je pa pri nas zelo velika in se ni čuditi, če revni in nevedni nasedajo obljubam komunistov. Če bi vlada mogla izboljšati socialno stanje prebivalstva, bi komunizem izgubil tla.

Tu govore, da nekateri mohamedanski krogi hočejo razglasiti Indonezijo za muslimansko državo, kot so uspeli v Malaziji. A pri zadnjih volitvah je mohamedanska stranka izgubila večino. Dasi državna ustava temelji na „panca sila“, se pravi na petih filozofskih načelih, ki med drugim poudarjajo tudi versko svobodo, bi radi, da bi bil islam državna vera.“

"KATOLIŠKI MISIJONI" so splošen misijonski mesečnik, glasilo papeških misijonskih družb, slovenskih misijonarjev, "Slovenske misijonske zveze". Izdaja ga "Baragovo misijonišče". Urejuje Franc Sodja C.M., soureja in upravlja Lenček Ladislav C.M. — Naslov uredništva in uprave: Loubet 4029, Remedios de Escalada, Provincia Buenos Aires. Tiska "Editorial Baraga S.R.L.", Pedernera 3253. S cerkvenim dovoljenjem.

NAROČNINA ZA LETO 1975: V Argentini in sosednjih deželah: navadna 50,00 pesov, podporna 100,00, dosmrtna 700,00. V ZDA in Kanadi: 4 (8, 60) dolarjev; v Italiji: 2000 (4000, 30.000) lir; v Avstriji 80 (150, 1.200) šilingov; v Franciji 16 (30, 250) NF; v Angliji 1½ (3, 20) funtov; v Avstraliji 4 (8, 60) dolarjev.

PLAČUJE SE NA SLEDEČIH NASLOVIH:

Argentina: Baragovo misijonišče, Loubet 4029, Remedios de Escalada, prov. Buenos Aires.
— Dušnopastirska pisarna, Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires.

ZDA.: Rev. Charles A. Wolbang CM, St. Joseph's College, P.O. Box 351, Princeton, New Jersey, 08540. — Mr. Rudi Knez, 17826 Brian Ave., Cleveland, O. 44119. — Mrs. John Tushar, Box 731, Gilbert, Minn. 55741. — Mrs. Ana Gaber 2215 So. Wood Street, Chicago, Ill. 60608 U.S.A.

Kanada: Župnija Marije Pomagaj: 611 Manning Ave, Toronto 4, Ont. Za Ontario (razen Port Arthurja) in za Quebec: Rev. Jože Časl CM, istotam. Za Montreal in okolico: Rev. Ivan Jan CM, 405 Marie Anne East, Montreal, P. Q.

Italija: Dr. Kazimir Humar, Corte San Ilario 7, Gorizia.

Tišt: Oddajati na naslov: Marijina družba, Via Risorta 3

Francija: s. Cecilija Prebil, Rue du Bac 140, Paris VI.

Avstrija: B. Seelsorgeamt, Viktringer Ring 26, Klagenfurt.

Anglija: Rehberger Gabrijela, 132, George Street, Bedford.

Avstralija: Slovenske sestre, 4 Cameron Court, KEW, Vic. 3101.

Vrabc Franc, Assumption College, Kilmore, Vic. 3601.

MISIJONSKI DAROVI

TISKOVNI SKLAD KATOLIŠKIH MISIJONOV

Katarina Košir, Toronto, 10 dol.

SKLAD KATOLIŠKIH MISIJONOV ZA VSE MISIJONARJE

Argentina (v pesih): Janez Brelih, San Justo, 100; č. g. Stanko Skvarča, Luján, 950; N. N., Florida, 1.000.

Avstralija (v avstr. dolarjih): Frančiška Mukavec, 5.40.

Venezuela (v bolivarijih), zbirka Cirila Bartola: Oražem Alojz, 10; Jerak Alojz, 430; Neimenovani, 250; Neimenovani, 250; Lovrenc Ilija, 100; č. g. Grile Janez, 100; Bartol Ciril, 72; Sodja Maks, 50; Jakoš Anton, 30; Mošnik Janez, 20.

ZA POSAMEZNE MISIJONARJE

Za o. Jožeta Cukaleta S.J., Indija, dr. Vladimir Pezdirc, 100 pesov (Argentina); za prof. Kristino Mlakar v Zambiji, Šega Ivan, 100 bolivarijev (Venezuela, po Cirilu Bartolu).

VSEM TISOČKRAT BOG POVRNI!

Z misijona s. Frančiške Flajšman na meji med Argentino in Paragvajem: Mnogi še poganski Indijanci bivajo v takih kolibah.

Registro de Prop. Int. No. 1150563
Director responsable, Lenček Ladislav
Domicilio legal, Cochabamba 1467.
Buenos Aires

Correo Argentino Suc. 37	FRANQUEO PAGADO Concesión N° 3143
	TARIFA REDUCIDA Concesión N° 5612